

Μαρτυρία Χριστάκη Μασωνίδη

ΟΝΟΜΑ:	Χριστάκης Μασωνίδης
ΗΜΕΡΟΜ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ:	13 Σεπτεμβρίου 1933
ΗΜΕΡΟΜ. ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚΑ:	Οκτώβρης 1954
ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ:	Κρις
ΠΕΡΙΟΧΗ/ΕΣ ΔΡΑΣΗΣ:	Λευκωσία, Σολέα, Μαραθάσα
ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΟΣ:	Ναι

Ο Γιωρκάτζης ήταν πάντα πρωτοπόρος

Ερώτηση: *Κύριε Μασωνίδη, πότε γνώρισες τον Γιωρκάτζη;*

Τον Γιωρκάτζη τον γνώρισα το 1954, προς το τέλος, Νοέμβριο ή Δεκέμβριο όταν ενταχθήκαμε στην ΕΟΚΑ.

Ερώτηση: *Δηλαδή πριν ν' αρχίσει ο αγώνας;*

Πριν ν' αρχίσει, από τον προηγούμενο χρόνο, προς το τέλος του '54.

Ερώτηση: *Πώς τον γνώρισες;*

Πήγαμε μαζί στη Λεμεσό δυο τρεις φορές για δουλειά της ΕΟΚΑ. Παρέα πολλή δεν κάναμε. Δεν ήμασταν, δηλαδή, πολύ κοντά ο ένας στον άλλο, απλώς για δουλειές της Οργάνωσης ήταν η επαφή που είχαμε. Μετά εγώ έφυγα καταζητούμενος, το '55, και τον επόμενο χρόνο τον βρήκα στις φυλακές.

Ερώτηση: *Έφυγες καταζητούμενος...*

Ναι, συνελήφθην το '56 τον Μάιο, τέλος Μαΐου. Και ξαναβρεθήκαμε στις Κεντρικές Φυλακές με τον Γιωρκάτζη, όταν συνελήφθη και ο ίδιος. Στις φυλακές, όσο θυμάμαι, ήταν πάντοτε σκεφτικός, δεν μιλούσε πολύ. Ήταν ο άνθρωπος ο οποίος πάντοτε σκεφτόταν – μετά απεδείχθη ότι η σκέψη του ήταν η απόδραση. Έκανε και κάποια σχέδια, να σκάσουμε στην αυλή των φυλακών, ότι θα κάναμε κήπους δήθεν, αλλά απέτυχε. Μετά έφυγε με το αμάξι με τα σκουπίδια και βρεθήκαμε μετά, στο τέλος του αγώνα. Τέλειωσε ο αγώνας και ξαναβρεθήκαμε.

Ερώτηση: *Αυτή ήταν η επαφή σας;*

Ναι, δεν είχαμε πολλές επαφές μαζί. Για την απόδραση με τα σκουπίδια περισσότερο γνωρίζει ο Χριστάκης Αντωνίου, άλλως Κίτσιος, από το Όμοδος. Είναι αυτός που τον έβαλε στο αμάξι και τον σκέπασε. Ήταν ο αρχιμάγειράς μας.

Ερώτηση: *Ωστε όλη σας η επαφή ήταν πριν από τον αγώνα και μετά που τέλειωσε ο αγώνας.*

Ναι, ναι, και στις φυλακές.

Ερώτηση: *Πώς θα χαρακτηρίζατε τον Γιωρκάτζη ως αγωνιστή;*

Ήταν ένας από τους μοναδικούς αγωνιστές, νομίζω. Πρέπει να ήταν από τους καλύτερους αγωνιστές. Δεν υπάρχει αμφιβολία. Δεν υπάρχει λέξη, τι λέξη να πούμε; Αγωνιστής, πατριώτης, πάντα πρωτοπόρος. Πίστευε αυτό που έκανε.

Ερώτηση: *Πώς σχολιάζετε ορισμένα πράγματα που γράφονται τα τελευταία χρόνια για τον Γιωρκάτζη στις εφημερίδες, το ένα ότι οι δραπετεύσεις του ήταν ψεύτικες και γίνονταν σε συνεννόηση με τους Άγγλους...*

Είναι τελείως ψευδή αυτά τα πράγματα.

Ερώτηση: *Για το ότι ήταν πράκτορας των Άγγλων;*

Πώς ήταν πράκτορας των Άγγλων; Πρέπει να έχεις ντοκουμέντα για να λες του άλλου ότι ήταν πράκτορας. Δεν μπορείς να τον χαρακτηρίζεις... Εγώ πιστεύω ότι ήταν ένας αγωνιστής από τους λίγους που αγωνίστηκαν για το θέμα της Κύπρου.

Ερώτηση: *Με τον Γιωρκάτζη αναπτύχθηκε φιλία μεταξύ σας μετά τον αγώνα;*

Μετά τον αγώνα, ναι, είχαμε μια πολύ καλή φιλία και ταξιδεύαμε μαζί. Τον έπαιρνα στη δουλειά, όταν έλειπε ο Κυριάκος ο Πατατάκος... είχαμε καλές επαφές.

Ερώτηση: *Έμεινες και μαζί του στο σπίτι;*

Όχι, όχι, αλλά συνέχεια ήμασταν στο σπίτι τους.

Ερώτηση: *Ήθελα να σας ρωτήσω κάτι άλλο. Κατηγορείται ο Γιωρκάτζης για το Σχέδιο Ακρίτας, ότι το Σχέδιο Ακρίτας ήταν ένα σχέδιο εξολόθρευσης των Τουρκοκυπρίων. Το '63, ο Γιωρκάτζης είχε το ψευδώνυμο Ακρίτας. Εσείς τότε, απ' ό,τι ξέρω, ήσασταν λοχαγός του κυπριακού στρατού.*

Όχι, όχι, ανθυπολοχαγός.

Ερώτηση: *Ναι, ναι, συγγνώμη, ανθυπολοχαγός του κυπριακού στρατού, αρχηγός λόχου. Εσείς ξέρετε καλύτερα εάν μπορούσε να γίνει εξολόθρευση των Τουρκοκυπρίων. Ξέρατε τον οπλισμό που είχαμε. Θα ήθελα το σχόλιό σας.*

Με τι θα εξολοθρεύαμε τους Τουρκοκύπριους; Με τα κνηγετικά; Αφού οπλισμό δεν είχαμε. Αν γνώριζαν οι Τούρκοι τον πραγματικό μας οπλισμό, μπορούσαν να καταλάβουν τη Λευκωσία σε δυο τρεις ώρες. Αυτά που λέγονται είναι αστεία πράγματα. Το Σχέδιο Ακρίτας ήταν καθαρά αμυντικό.

Μετά τη μάχη του Μαχαιρά, όπου οι Άγγλοι περιέλουσαν με βενζίνη το κρησφύγετο του Αυξεντίου και τον έκαψαν ζωντανό. Ο Αυγουστής Ευσταθίου (Ματρόζος) παραδίδεται κατόπιν διαταγής του Αυξεντίου.